

Examen VMBO-KB

2009

gedurende 260 minuten

landbouw-breed CSPE KB

Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

Bij dit examen horen uitwerkbijlagen, een bijlage en digitale bestanden.

Dit examen bestaat uit 17 opdrachten.

Voor dit examen zijn maximaal 113 punten te behalen.

Voor elk opdrachtnummer staat hoeveel punten met een goede uitvoering behaald kunnen worden.

Onderdeel A het kweken van sprouts

tijdsduur 90 minuten

Lees dit onderdeel eerst helemaal door.

Het perkplantenbedrijf waar je werkt, wil kiemgroenten (sprouts) gaan kweken. Voordat jouw werkgever aan het telen van kiemgroenten begint, krijg jij de opdracht om een proef uit te voeren. Met de proef moet worden uitgezocht welke kiemgroente geschikt is en onder welke omstandigheden die dan gekweekt moet worden.

Je gaat twee verschillende kiemgewassen telen: alfalfa en taugé.

Ieder gewas kweek je in het licht en in het donker.

Je bepaalt de opbrengst en gaat na welke sprouts de beste kwaliteit hebben.

tijdsduur 30 minuten (opdracht 1)

Voor de volgende opdracht heb je nodig:

- voorgeweekt taugézaad 16 g
- voorgeweekt alfalfa zaad 20 g
- keukenpapier
- 4 lichtdoorlatende bakjes (minimaal 60 cm²)
- afsluitbare doos
- magnetronfolie
- 4 elastieken
- 4 etiketten
- grammenweegschaal

9p 1 Ga als volgt te werk:

- leg op de bodem van de plastic bakjes een dubbele laag keukenpapier
- maak het keukenpapier in de bakjes goed nat
- weeg de voorgeweekte zaden af: taugézaad 2 x 8 gram, alfalfa zaad 2 x 10 gram
- verdeel de aangegeven hoeveelheden voorgeweekt zaad in de vier bakjes
- sluit de bakjes af met magnetronfolie en een elastiek
- zet op de etiketten je naam, het gewas, het gewicht van het zaad, de omstandigheid (licht of donker) en de datum waarop de kweek gestart is
- plak het etiket aan de zijkant van het bakje
- zet twee bakjes (één met alfalfa en één met taugé) in het licht en de andere twee in de gesloten doos

Laat je werk beoordelen door de examiner.

tijdsduur 60 minuten (opdracht 2 t/m 8)

Na vier dagen zijn de sprouts klaar voor consumptie en ga je oogsten. Je weegt de opbrengst van de sprouts, bepaalt de kwaliteit van de sprouts en maakt een kostenberekening.

Voor opdracht 2 en 3 heb je nodig:

- kweekbakjes met sprouts
- 6 wegwerpbordjes
- taugé en alfalfasprouts uit de winkel
- grammenweegschaal
- keukenpapier
- vergiet
- uitwerkbijlage 1
- watervaste stift

6p **2** Ga als volgt te werk:

- laat de kweekbakjes controleren door de examinerator
- schat welk deel van de zaden ontkiemd is, noteer je schatting in tabel 1 op uitwerkbijlage 1
- zet op de bordjes de cijfers 1 t/m 6
- oogst de sprouts per bakje, houd de sprouts apart
- spoel de sprouts af in het vergiet
- laat de sprouts uitlekken, dep ze af met keukenpapier en weeg ze
- noteer de gewichten in tabel 1 op uitwerkbijlage 1
- leg de sprouts als volgt op de bordjes:
 - 1 taugé gekweekt in het donker
 - 2 taugé gekweekt in het licht
 - 3 taugé uit de winkel
 - 4 alfalfa gekweekt in het donker
 - 5 alfalfa gekweekt in het licht
 - 6 alfalfa uit de winkel
- vul tabel 1 op uitwerkbijlage 1 volledig in

1p **3** Beantwoord onderstaande vragen:

Welke zelfgekweekte taugé, in het licht of in het donker, geeft de hoogste opbrengst of is er geen verschil?

.....

Welke zelfgekweekte alfalfa, in het licht of in het donker, geeft de hoogste opbrengst of is er geen verschil?

.....

Je gaat de gekweekte sprouts vergelijken met sprouts die in de winkel zijn gekocht. Op verschillende eigenschappen ga je de sprouts punten geven van 1 tot en met 5.

Voor opdracht 4 en 5 heb je nodig:

- de 6 bordjes met sprouts
- uitwerkbijlage 1

- 1p **4** Ga als volgt te werk:
- keur de sprouts op smaak, knapperigheid, geur en kleur
 - geef scores van 1, 2, 3, 4, 5
(1 = zeer onaantrekkelijk tot 5 = zeer aantrekkelijk)
 - noteer de scores in tabel 2 op uitwerkbijlage 1
 - bereken de totaalscores

- 6p **5** Beantwoord onderstaande vragen:

Welke taugésprouts hebben de hoogste score?

.....

Welke alfafsprouts hebben de hoogste score?

.....

Welke zelfgekweekte taugésprouts komen het meest overeen met de taugésprouts uit de winkel? Licht je antwoord toe.

.....

.....

Welke zelfgekweekte alfafsprouts komen het meest overeen met de alfafsprouts uit de winkel? Licht je antwoord toe.

.....

.....

Zijn de taugésprouts uit de winkel in het licht of het donker gekweekt? Licht je antwoord toe.

.....

.....

Zijn de alfalsprouts uit de winkel in het licht of het donker gekweekt? Licht je antwoord toe.

.....

.....

Welke taugé heeft jouw voorkeur, die in het licht is gekweekt of die in het donker is gekweekt? Licht je antwoord toe.

.....

.....

Welke alfalfa heeft jouw voorkeur, die in het licht is gekweekt of die in het donker is gekweekt? Licht je antwoord toe.

.....

.....

Je werkgever vraagt je ook om een kostprijsberekening te maken van de gekweekte sprouts. Alfalfa- en taugézaad kosten € 1,- per 100 gram. Daarnaast zijn er ook andere kosten bij de kweek voor onder andere energie, water, arbeid, materiaal, machines en bedrijfsgebouwen. Voor de kweek van alfalfasprouts komen deze kosten op € 2,- per kg gekweekt product. Voor de kweek van taugésprouts komen deze kosten uit op € 1,- per kg gekweekt product.

Voor de opdrachten 6, 7 en 8 heb je de ingevulde uitwerkbijlage 1 nodig.

- 4p **6** Bereken voor de bij opdracht 5 gekozen taugé en alfalfa de kostprijs van een productie van 1 kg sprouts. Schrijf de berekeningen op.

Rekenvoorbeeld:

Uit 5 gram droog zaad is de opbrengst aan taugé 70 gram.

Om 1 kg taugé te kweken is dan: $1000/70 \times 5$ gram zaad = 71 gram zaad nodig.

100 gram zaad kost € 1,-

71 gram zaad kost dan $71/100 \times € 1,- = € 0,71$

totale kosten voor het kweken van 1 kg taugé is dan $€ 1,- + € 0,71 = € 1,71$

kostprijs taugé

.....

.....

.....

.....

.....

kostprijs alfalfa

.....

.....

.....

.....

.....

Alfalfasprouts van goede kwaliteit kosten in de winkel € 13,- per kg.
Taugésprouts van goede kwaliteit kosten in de winkel € 4,- per kg.
De teler krijgt bij de groothandel voor zijn sprouts 50% van het bedrag dat de sprouts in de winkel opbrengen.

4p 7 Hoeveel winst levert de taugé per kg op? Schrijf de berekening op.

.....
.....
.....

Hoeveel winst levert de alfalfa per kg op? Schrijf de berekening op.

.....
.....
.....

2p 8 Wat raad jij je werkgever aan, het kweken van taugé of het kweken van alfalfa?

.....

Licht je keuze toe.

.....
.....

Laat je werk beoordelen door de examiner.

Onderdeel B een telefonische bestelling aannemen

tijdsduur 70 minuten

Lees dit onderdeel eerst helemaal door.

Je werkt bij Kwekerij De Euren. Een particuliere klant wil de border in zijn tuin beplanten met groepen eenjarige planten en/of tweejarige planten. De klant geeft via de telefoon zijn wensen door. Voor je het telefoongesprek gaat voeren, heb je vijf minuten de tijd om de uitwerkbijlage die je nodig hebt bij het telefoongesprek te bestuderen. Op de uitwerkbijlage kun je tijdens het telefoongesprek notities maken. De gegevens van de klant verwerk je daarna met behulp van de computer.

Voor dit onderdeel heb je nodig:

- bestand 'bestellijst planten.xls'
- uitwerkbijlage 2 en 3

- 10p **9** Bestudeer uitwerkbijlage 2.
Voer het telefoongesprek en noteer de gegevens van de klant op uitwerkbijlage 2.
Zeg tegen de klant dat hij binnen een week antwoord krijgt.

In een schets geef je de situatie van de tuin van de klant aan.

- 4p **10** Ga als volgt te werk:
- geef in de schets op uitwerkbijlage 3 de ligging van het huis en de border(s) aan
 - geef de ligging van het noorden aan met een noordpijl
 - teken in de schets de plantvakken van de soorten in de juiste verhoudingen

- 6p **11** Ga bij het verwerken van de klantgegevens als volgt te werk:
- open het Excelbestand 'bestellijst planten.xls'
 - vul je naam en kandidaatnummer in
 - kies in de bestellijst planten die aan de wensen van de klant voldoen, gebruik daarvoor het selectiefilter
 - vul het aantal m² dat je van iedere soort wilt planten in op de bestellijst, het programma berekent de kostprijs van de bestelling
 - druk op de knop om een afdruk van de bestellijst te maken
 - vul de klantgegevens in en druk op OK
 - sla het bestand niet op en sluit Excel af

Lever de telefoonnotitie (uitwerkbijlage 2), de afdruk van de bestellijst en de schets (uitwerkbijlage 3) in bij de examinerator.

- 20p **12** Maak de minitoets bij opdracht 12.

Onderdeel C het maken van een Powerpointpresentatie

tijdsduur 50 minuten

Lees dit onderdeel eerst helemaal door.

Het perkplantenbedrijf waar je werkt houdt een open dag. Tijdens deze open dag wil je baas een aantal verschillende fuchsia's en geraniums (pelargonium) onder de aandacht brengen. Fuchsia en geranium zijn perkplanten die in het zomerseizoen veel verkocht worden om de tuin, het terras of het balkon op te fleuren.

Aan jou is gevraagd om een Powerpointpresentatie te maken van deze twee plantensoorten. De onderwerpen die je baas onder de aandacht wil brengen zijn:

- verzorging/bemesting
- toepassing
- verkrijgbare kleuren
- standplaats
- vorstgevoeligheid

Voor dit onderdeel heb je nodig:

- simulatie van de website 'Spek.htm'

6p **13** Ga als volgt te werk:

- ga naar de simulatiewebsite 'Spek.htm', en bekijk de informatie over de planten
- open een nieuwe Powerpointpresentatie
- maak de Powerpointpresentatie

De presentatie moet aan de volgende eisen voldoen.

- zorg voor een rustige achtergrond
- maak een titelpagina met ook je naam
- gebruik weinig tekst per dia, maximaal 7 regels (gebruik bij meer regels de volgende dia)
- gebruik weinig woorden, laat lidwoorden en hulpwerkwoorden weg
- gebruik grote letters en liefst maar één lettertype
- gebruik niet te veel overgangseffecten
- gebruik beelden en foto's, maar zeker niet meer dan twee per dia
- gebruik minimaal 10 en maximaal 15 dia's

- print je presentatie als hand-out met vier dia's per pagina
- sla de presentatie op
- sluit de programma's af

Laat je werk beoordelen door de examiner.

Het is open dag op het bedrijf waar je werkt. Alles is opgeruimd en schoongemaakt. Je baas heeft je gevraagd om de presentatie die je gemaakt hebt aan de mensen te laten zien. Het is de bedoeling dat je de presentatie in Powerpoint gebruikt als ondersteuning van je verhaal.

Voor dit onderdeel heb je nodig:
Een computer met de Powerpointpresentatie.

- 6p **14** Geef de presentatie.
Laat gedurende vijf minuten een deel van de presentatie via het beeldscherm zien aan de examinerator. Licht de dia's toe.

Onderdeel D terugkijken

tijdsduur 10 minuten

In dit onderdeel kijk je terug op het geven van de Powerpointpresentatie. Je beoordeelt je eigen prestatie op verschillende punten. Ook geef je een korte toelichting op deze beoordelingen.

- 2p **15** Ga als volgt te werk:
- schrijf in het schema nog drie beoordelingspunten op voor het geven van de Powerpointpresentatie (één mogelijk beoordelingspunt is al ingevuld)
 - beoordeel in welke mate je voldaan hebt aan elk van de drie beoordelingspunten, gebruik één van de volgende cijfers voor beoordeling:
3 goed
2 gedeeltelijk goed
1 slecht
 - geef een toelichting bij elk beoordelingspunt

beoordelingspunt	beoordeling	toelichting bij de beoordeling
tijdsduur maximaal 5 minuten	2	duur presentatie 6 minuten

Onderdeel E het werken met een pakbon

tijdsduur 40 minuten

De bloemenwinkel waar je werkt heeft bij een groothandel een aantal artikelen besteld. Deze artikelen zijn vandaag geleverd met daarbij een pakbon. Het is jouw taak deze levering te controleren. Allereerst vergelijk je de pakbon met de bestellijst. Daarna vergelijk je de levering met de pakbon.

Voor deze opdracht heb je nodig:

- pakbon (uitwerkbijlage 4)
- bestellijst (bijlage)
- geleverde artikelen

Zorg dat je deze opdracht in 15 minuten klaar hebt.

10p **16** Ga als volgt te werk:

- controleer of het geleverde ook besteld is aan de hand van de bestellijst. Vergelijk daarvoor de pakbon met de bestellijst. Schrijf op de pakbon de afwijkingen tussen de pakbon en de bestellijst. Je hebt nu een gecorrigeerde pakbon.
- controleer of alles aanwezig is wat op de gecorrigeerde pakbon staat (zowel aantal als juistheid van de artikelen controleren). Schrijf op de pakbon of de levering juist is en wat er eventueel aan de levering mankeert.
- lever de pakbon (uitwerkbijlage 4) in bij de examinerator

16p **17** Maak de minitoets bij opdracht 17.